

2100% רווח

בול יפו הוצא
במרץ 1953, ב' מסגרת סדרה בת תשעה בולי דואר-אחיר. ערי כו הנקוב הליה אחת ומ' כירתו הופסקה שלושה חודשים לאחר יום ההר-פה, בהסבר ר' שמי כי 'הבול היה יפה במיר' חד, הסוחרים ו' החובבים קנו אר' חו בכמיות גדו' לות מהרגיל'.

גידורו משקפת יפה במחירו הבורסה: בינואר 1957 היה מחירו 13 ל"י, בפברואר 30 ל"י, במאי 40 ל"י וביוני הגיע מחירו ל-47 ל"י כשהוא עדיין בקו עליה מתמדת. גם מחיריהם של יתר שמונה הבו' לים של סדרה זו עלו בתמידות.

צמדת תבול הוצאה לרגל תע' רוכת הבולים הלאומית הראשונה
במאי 1949, בששת ימי התערוכה נמכרו 95 אלף צמדות. ערכה הנקוב היה 100 פרוטה (40 לבולים + 60 להוצאות התערוכה). לפני שנה הגיע מחיריה לשבע ל"י, בינואר 1957 אכרה הצמדה ב' 14 ל"י, בפברואר 21 ל"י, במרץ 30 ל"י, במאי 70 ל"י וביוני קפץ מחירה עד למעלה מ-90 ל"י (פי 900 מערכה הנקוב). מחירה עדיין בעליה, צמדה זו היא היחידה שהוצאה בצורה זו על-ידי השרות הבולאי וברב זה מסביר את הרוייה הרבה אליה בשוק הבולים.

בול המנורה (ראה שער) הוצא בפברואר 1952 והיה במחזור עד מרץ 1953. ערכו הנקוב הוא לירה אחת וצבעו כחול. בינואר 1957 כבר נמכר הבול, צמוד לשובל, ב' 28 ל"י בבורסת תל-אביב. בפברואר עלה המחיר ל-36 ל"י, במאי הגיע ל-50 ל"י וביוני קפצו ההצעות עד 82 ל"י, כשהן עלולות מיום ליום.

בול העצמאות 1950, בערך נקוב של 40 פרוטה, אחד מתוך שני בוליה (ה' שני: 20 פרוטה) של סדרת יום העצ' מאות השני. הבולים אולו מאשגבי ה' מכירה במשך זמן קצר ונמכרו ארבעה חודשים בלבד. עליה מחיריה של ה' סדרה בבורסה התל-אביבית היתה מס' ררת במשך ששת החודשים האחרונים: בינואר 40 ל"י (פי 700 מן הערך ה' נקוב), בפברואר 80 ל"י, במאי 120 ל"י וביוני קפץ המחיר והגיע ל-125 ל"י, שהן פי 2100 מערכה הנקוב של הס' רה. הסוחרים מסבירים את עליה ה' מחירים הרמינית במספרי התפוצה הק' טנים בהם הודפסה הסדרה, ובביקוש הגדול לבלויה בקרב אספני חו"ל, ש' החלו לאסוף את בולי מדינת ישראל במאוחר. למרות גידורם של בולים אלה, מחזיקה הבורסה בכלליה ואינה מעריכה כמעט בול כזה שאינו צמוד לשובל, קבעה לו מחיר שירותי ומורר שהוא נמוך בהרבה מבול משובל.

הצטמצמו בשטח היחיד שאין המטרות ה' מוצהרות מדברות עליו: מסחר.

★ ★ ★ המצאה ישראלית: השובל

ה שובלים מן התקנות הכתובות היו החוקים הבלתי כתובים, אותם קבעה הבורסה. ראשון במעלה היה חוק השובל. בדרך כלל, כאשר מדפיסים בולים, נשאר בשולי גליון הנדפס פס ניר לבן אשר גוד' לו אינו מתאים לגודל הבול ואי-אפשר להדפיס עליו שורה נוספת של בולים. על פס זה נוהגים להדפיס את מספר הסדרה, או ציון משרדי אחר.

בספם הראשונה בתולדות הבולאות הש' תמשו בשובלים בכלגיה, כדי לפתור בעיה דתית-עדתית כאובה. בארץ זו התנגד המ' עוט הקאסולי למסירת מכתביו ביום ה' ראשון, טען כי זהו חילול השבת הנוצרית. הסתרון נמצא כאשר הודפסו על שובלי הבולים הערות: "אם אינך רוצה שמכתב זה יימטר ביום ראשון, הדבק את הבול עם השובל".

גם השרות הבולאי של מדינת ישראל מצא שימוש יעיל לשובלים, להדפסת הסי' ברים לכול. לפתע, קבעה הבורסה כי ראוי למסחר רק הבול אשר אליו מוצמד שובל. סוחרים זרונים דאגו להפיץ בעולם את הסברה כי בישראל יש ערך אספני רק ל' בול נושא שובל. מאחר ורק לכל 2010 בולים (לפי גודל הבול) ישנו שובל אחד, הבטיחו הסוחרים בצורה זאת כי הבול הישראלי נהנתן למסחר יהיה נדיר וכי לא כל מי שיש בידו בול שקנה באשגב דו' אר, יוכל להציע אותו למכירה ולהוריד את המחירים. וככל שמבוקשת סחורה נדירה, יכולים לשגשג אנשי-ביניים ומתחכים.

הם גם רצו להבטיח את עתיד הענף שלהם. הסוחרים ידעו כי ברגע שהמסחר ישגשג, תוכל הממשלה להדפיס כמיות בלתי מוגבלות של בולים, להכניס לקופתה בצורה זו סכומים רציניים, אך גם להציף את השוק, לחסל אולי גם את הצורך בקיום הבורסה. אם רק אחד מתוך 10 או 20 בולים יהיה ראוי למסחר, סברו הסוחרים בצדק, יובטח מחסור מתמיד של בולים הראויים למסחר, ויהיה צורך במתחכים.

★ ★ ★ 3 1/2 מיליון ביום

לא פחות מהסוחרים הבין השרות הבולאי כי זוהי הזדמנות של זהב ל' שות כסף. אספנים חובבים, שהיו מזמי

רדו מן המעטפות בולים שהוחתמו על-ידי הדואר הישראלי, צירפו אותם לפי סדרות באלבומיהם.

היתה לו לבול לישראלי משיכה מיוחדת לגבי האספן החובב. רבבות אספנים מתח' לים יכלו לאסוף את הסדרות המלאות של בולי המדינה החדשה, מבלי שיסתכנו באר' סף בלתי-שלם. צורתם הנאה הקנתה לבולים אלה את אחד המקומות הראשונים בכל תחרויות הבולים הבינלאומיות.

בדרך כלל אוספים האספנים בולים של מדינות הנמצאות בחדשות. במשך תשע שנותיה לא ירדה ישראל אף לחדוש אחד מכתורות העתונים. לא רק יהודים שהתגאו במלה העברית, אלא גם נוצרים ראו בבולי ישראל חפץ כמעט קדוש.

מיבצע סיני הגביר את התהליך באופן דרמטי. ישראל, שהיתה בכל זאת מדינה קטנה ובלתי-ידועה לגבי חלק הארי של אר' רחי העולם, הפכה בן לילה שווה בחדשות לשותפותיה במסע נגד מצרים — צרפת וברטיניה. בשוק הבולים היתה זו הכרתה של מדינת ישראל כמעצמה עולמית. סוחר' בולים בארצות זרות אמריקה, למשל, שרק מלטים מאספני הבולים שלחן התעניינו ב' בולי ישראל, החלו לפתע מבקשים משלר' חים גדולים של בולים אלה.

מארצות אירופה המזרחית ניתן מבול של קבשות על סוחר' הבולים של ישראל. ה' רדיו והעתונות, שגיננו השכם והערב את ישראל התוקפנית, עוררו את סקרנות ה' בולאים. רבים חשבו כי בול ישראל יהיה יקר מאד, אם באחד הימים הקרובים תחל מדינה זו להתקיים.

הביקוש הרב מתוך-לארץ הדליק אור' ירוק בכמה משרדים במדינה. היו אלה משר' רדי השרות הבולאי, משרד האוצר ומשרד' הם של חצי תריסר סוחר' הבולים, שריכוזו עד אז בידיהם את המסחר הזעיר בענף זה. תוך חודשים קפצו המזונות חוץ-לארץ פי עשרה, אתן קפצו המחירים.

★ ★ ★ חבהלה לזהב המודפס

ה בול הפך סחורה יקרה. סוחרים זרי' לזים היו מוכנים לקנות כל כמות של בולים אשר הוצעה להם. כל הסדרות ה' ישנות נמכרו כבר, השרות הבולאי לא מכר יותר בולים ישנים. הסוחרים החלו מציעים מחירים גבוהים לאספנים. בעתונות החלו מופיעות מודעות של סוחרים, שרצו לס' תות אספנים למכור את אוספיהם.

כמה אספנים התפתו. רובם התפכחו. ל' מראה המחירים המוצעים החלו האספנים לשפשף את עיניהם.

בקפה פאר, ברחוב ביאליק, תל-אביב, התרכזו מספרים גדלים והולכים של סוחר' בולים. עד לפרוץ הבהלה לזהב המודפס היה קפה פאר מיפגשם הבלתי-רשמי של כמה עשרות חובבים וסוחרים זעירים, שהיו מחליפים ידיעות ובולים בקצב בטלני, על בסיס כמעט חברתי. לפתע הפך קפה פאר לבורסה הפעילה ביותר במדינת ישראל. אפילו בימי הוורר של בורסת הזהב ברחוב לילינבלום לא התקהלו בה סוחרים ומתח' כים בלהקים כאלה.

משעות הבוקר היו מתקהלים הסוחרים — ברובם חזשים — בבית הקפה וסביבתו, מנהלים עסקים על רגל אחת. בשעה 11 היתה הבורסה נפתחת רשמית. סוחרים תפ' סו את מקומותיהם הקבועים ליד שולחנות בית-הקפה, פרשו את סוחרים והמתינו על להצעות. הם לא באו כבימים עברו עם כמה עשרות בולים. בתיקי העור שלהם נשאו חבילות גדולות של מעטפות שקופות, שהכילו רבבות בולים.

עסקי פאר סכלו מן הפלישה ההמונית. הלקוחות החתיקים עזבו אותן ואילו הלקר' חות החדשים שפקדו אותן, לא היו מעוני' יניים בתה ועוגה, ופרינון הסחורה הגש' מית הזו ירד מוחי אל דחי. לבסוף לא היתה ברירה לבעלים אלא לחסל את העסק. חלק מהמקום נרכש על-ידי הבורסה וה' חלק השני נמכר לחנות בגדים.

הבורסה, שהתאגדה עתה כחוק בתור אגוד' דה עותומנית בשם הצנוע מועדון פאר, החלה עובדת כמוסד תקין, בעל חוקים ומשמעת. מטרותיו המוצהרות של המועדון, שנשיאו הוא סוחר הבולים גוסטב היסלברג, הן: "לקיים מועדון לענייני בולאות; לשמש מקום היכרות ומיפגש לעסקני בולים ול' אנשים העוסקים בבולאות; לארגן תערוכות בולים; להרדין חברים בענייני אספנות ו' בולאות; לקיים מסיבות, הרצאות ו' דיונים בענייני בולים; לעשות פעולות חברתיות ואחרות, כמפורט בתקנון האגודה". למעשה היו הפעולות בעיקר "אחרות",

מאדי הספירות: בול

מדי הזכרון של בולי דואר עברי, בוליה הראשונים של ישראל, ניתן בשעתו לשרי הממשלה ה' מנית, כמתנה אישית מטעם משרד הדואר. למרות זאת, נמצאים כללים כאלה למכירה בבורסת תל-אביב ו' בחוץ-לארץ, כשמחיריהם מגיעים ל' 1000-1200 לירות ישראליות יותר.